Նոր անդամ պետությունների ինտեգրումը. Էստոնիայի փորձը

AEPLAC-ի վերապատրաստման դասընթաց
Սեպտեմբերի 11, 2009 թ.

Քեյթ Կասեմեթս

Էստոնիայի զարգացման անկյունաքարերը

ԵՄ-ին միանալու հարցում քաղաքական կոնսենսուսի առկայություն

Ակտիվ եւ հաջող բարեփոխումներ

տնտեսական

քաղաքական

ԵՄ-ին ինտեգրվելու ՝ լավ աշխատող կառույցներ եւ ընդհանրապես՝ վարչարարություն

ԵՄ ընդհանուր օրենսդրության հետ ներդաշնակեցման պլանավորում

Էստոնիա-ԵՄ հարաբերություններ

1992 – Տնտեսական համագործակցության եւ առեւտրի համաձայնագիր

1994 հուլիս – ստորագրվեց Ազատ առեւտրի համաձայնագիր

1995 հունվար – Ազատ առեւտրի համաձայնագիրը մտավ ուժի մեջ

1995 հունիս – Գործակցության համաձայնագրի կնքում

1995 նոյեմբեր – դիմում անդամակցության համար

Ազդեցությունը.

Առեւտրի վերակողմնորոշում. 1995 թ.՝ 54% արտահանում եւ 64% ներմուծում (ԵՄ)

Տնտեսության արագ զարգացում (1992 թ.՝ հարկային եւ դրամավարկային բարեփոխումներ)

Իրավական համակարգի զարգացում, օրենսդրության որակի բարելավում

Էստոնիա-ԵՄ հարաբերություններ

1997 հուլիս – Հանձնաժողովի կարծիքը թեկնածուների վերաբերյալ.

Խնդիրներ՝ կապված մարդու իրավունքների, կոռուպցիայի եւ իրավական համակարգի հետ

Տնտեսությունը լավ վիճակում է, բայց դեռեւս թույլ է

Որոշ խնդիրներ՝ կապված ԵՄ ընդհանուր օրենսդրության կիրարկման հետ

1997 դեկտեմբեր – բանակցություններ սկսելու մասին որոշման կայացում

1998 մարտ – բանակցությունները մեկնարկեցին

1998 թ.-ից ի վեր՝ ԵՄ ընդհանուր օրենսդրության որդեգրման նպատակով Ազգային համապարփակ տարեկան ծրագրերի իրականացում

Էստոնիա-ԵՄ հարաբերություններ

Ազդեցությունը.

Համապարփակ տնտեսական, ինչպես նաեւ օրենսդրական բարեփոխումներ

Տնտեսության եւ աշխատաշուկայի վերակառուցում. գյուղատնտեսության եւ արդյունաբերության հատվածներում զբաղվածության կրճատում.

գյուղատնտեսության հատվածի փոքրածավալ սուբսիդավորում կառավարության կողմից

տնտեսական ճգնաժամ Ռուսաստանում, 1998-1999 թթ.

Ռեգիոնալ անհավասարությունների խորացում

Թերզարգացած սոցիալական քաղաքականություն

Բանակցություններ անդամակցության շուրջ

1997 դեկտեմբեր – Եվրոպայի խորհրդի որոշումը՝ սկսել բանակցություններ վեց երկրների հետ (Էստոնիա, Լեհաստան, Չեխիա, Սլովակիա, Հունգարիա, Կիպրոս – լյուքսեմբուրգյան խումբ)

1998 հունվար – պատվիրակության եւ 32 աշխատանքային խմբերի ստեղծում

1998 մարտ – բանակցությունների մեկնարկը

1999 դեկտեմբեր – եւս վեց երկրների հետ բանակցություններ սկսելու մասին որոշում (հելսինկյան խումբ)

2002 ապրիլ – քննարկվում են միայն ամենադժվար բաժինները

2002 դեկտեմբեր – բանակցություններն ավարտվում են

2004 – անդամակցություն ԵՄ-ին

Եվրոպական ինտեգրումը միայն դրական գործընթաց չէ

Երեք բարդ ժամանակահատվածներ.

1995-1996 (ԱԱՀ-ից հետո, բազմաթիվ բարեփոխումներ)

1998-1999 (տնտեսական ճգնաժամ)

2001-2002 (անդամակցության շուրջ բանակցությունների ընթացքում ԵՄ-ի առջեւ ստանձնած հանձնառությունների հետ շաղկապված բարեփոխումներ)

Եվրոպական ինտեգրման հարցում հանրային աջակցությունը, 2000-2002 թ.թ.

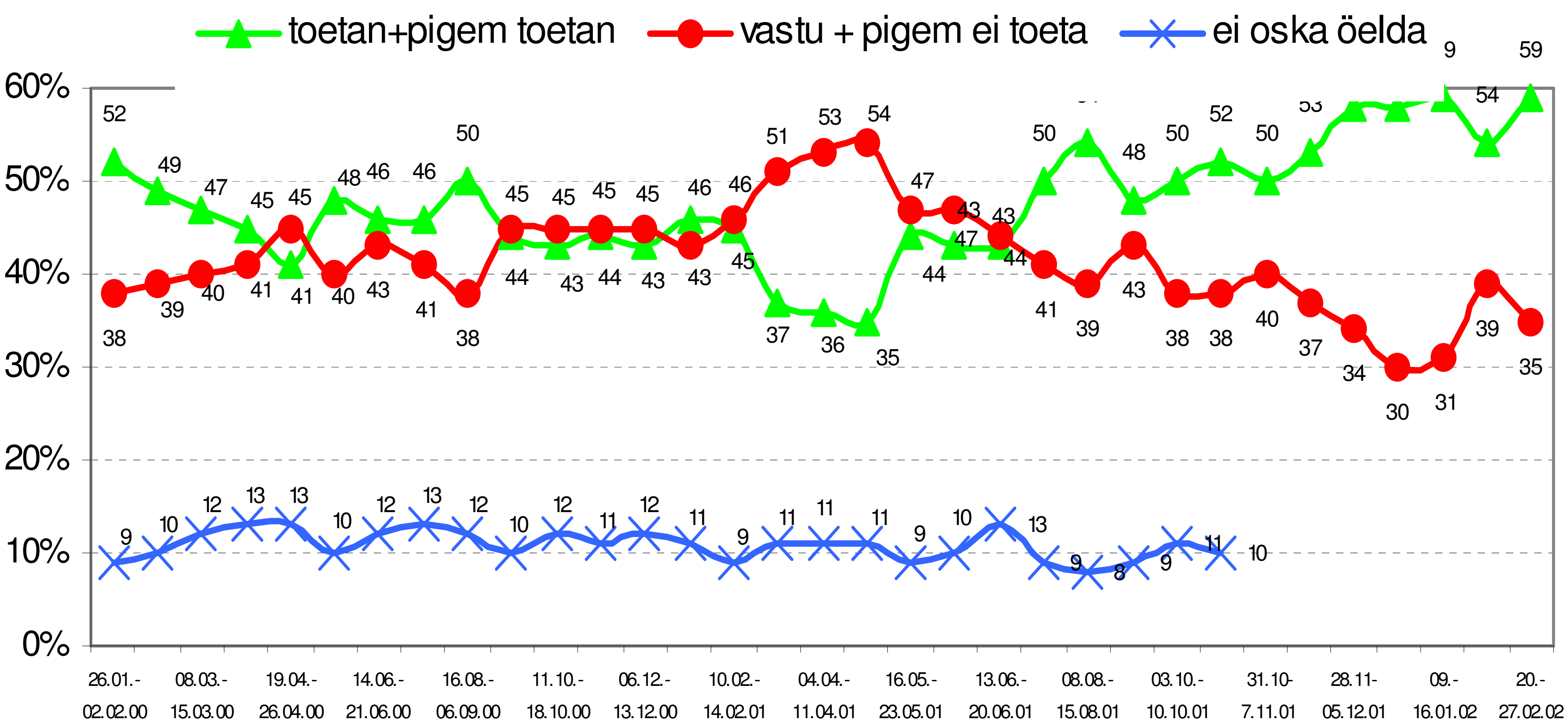

Սկսած **2003 թ.-ից**՝ առաջ եկավ զգալի դրական ազդեցություն

ՀՆԱ աճի տեմպը. 6.2%՝ 2004 թ., 9,5%՝ 2005 թ. եւ 11,2%՝ 2006 թ.

Արտահանման ծավալն աճեց 18%-ով՝ 2004-ին, 33%-ով՝ 2005-ին, եւ 10%-ով՝ 2006-ին, արտահանման 72%-ը բաժին էր հասնում ԵՄ-ին

Գործազրկության մակարդակը հաստատուն կերպով սկսեց նվազել. 2000 թ.-ի 13.9%-ից մինչեւ 8.5%՝ 2004 թ. եւ 6.4%՝ 2006 թ.

Զբաղվածության ընդհանուր մակարդակը 2004-ի 63.5%-ից աճեց մինչեւ 67.7%՝ 2006-ին

Աշխատավարձերի իրական աճը կազմեց 8.1%՝ 2004-ին, 16%՝ 2005-ին եւ 10.9%՝ 2006-ին

ԵՄ-ի շուրջ բանավեճն Էստոնիայում

Դրական

անվտանգություն

տնտեսական զարգացում

շուկա

ներդրումներ

ընդհանուր արժույթ

կայունություն

ֆինանսներ

կյանքի որակ

արտասահմանում աշխատելու, սովորելու, ճամփորդելու հնարավորություններ

գաղափարախոսական աջակցություն

- Բացասական
  - անկախություն
    - Միություն
  - տնտեսական ազատության կորուստ
  - մշակույթ
    - լեզու
    - ներգաղթ
    - արտագաղթ
  - հաճախ ցավոտ տնտեսական բարեփոխումներ
  - չափազանց ծանր մրցակցություն. հիմնականում՝ Էստոնիայի ազատական տնտեսական քաղաքականության պատճառով

Քաղած դասեր

Գործընթացը չափազանց տեխնիկական է, սակայն պահանջում է շատ դժվարին բարեփոխումներ քաղաքականության մշակման ոլորտների մեծ մասում

«Բանակցություններ» հիմնականում նշանակում է ներքին նախապատրաստություններ

Մեկը ստիպված է բանակցել բոլոր անդամ պետությունների հետ

Եվրոպական համայնքը ձեր բարեկամն է, այլ ոչ թե թշնամին

Բանակցությունների քաղաքականացումը գործընթացն ավելի կբարդացնի

ԵՄ մարտավարությունը (թեկնածուների միջեւ մրցակցություն) ապահովեց շատ լավ արդյունքներ

Չափից դուրս շատ խոստումներ էին տրվել

Հաղորդակցությունը ծայրաստիճան կարեւոր է

Քաղած դասեր

Տնտեսական աճը մյուս բարեփոխումների հիմքն է

Փոքր երկրի դեպքում միակ ուղին ազատական տնտեսական քաղաքականությունն է

Ֆիսկալ քաղաքականությունը պետք է լինի պահպանողական

Վարչարարական կարողությունները կազմում են բարեփոխումների իրականացման նախապայմանները

Քաղաքական հանձնառությունն ունի առանցքային կարեւորություն